

СТАРИ НИШКИ ГОВОР

ЦРТИЦА ИЗ НИША

- ЈЕЛЕНА ЈОВ. ДИМИТРИЈЕВИЋА -

СВЕТИ ПАНТАЛЕЈ

Убав ли ти је овај наш Ниш, Башке. А па што су му села и манастири наокол - мани се!

Не си можеш да знаш, да ли је по убав да искочиш у Кутину, је л'ти у Бању, у Сићево, је л'ти у Св. Петку. А свуде можеш с'тга колја да отидицеш, макуса у добри дни, јербо т'га штетни вуз приспика јоште зору.

А зар Панталеј нејубав?

Убав, мајке, убав. Да те је милића у њег да излегнеш сваки пут, к'да је па храм на цркву, најловише. Истина, за њега нема штетњи ѡос; ама, ако он си је па близо. Можеш, ако ти иска душа, је л'ти немаш паре за пјатоницу - пеш. Оној пусто зеленило, па ладовника, па вода. Жи ми Бог, вода си му је око Св. Илију ладна, како око Водицет Лед, ништо друго, та зато си наши муки викају: „Панталејска си је вода за ладење вино - бата варошки.“

Ако искаш у добар д'н да се одмориш и на своју дувану веселбу да најдеш - излегни из Ниши. Што има у град, каки ми? Парк, каване; пуста каване на све стране: седни си пред њи, гледа, пи пиво, озоруј и гута си оној грађако праштише, што се диза од господици фустани дори до небо.

Ми смо си, братке, јоште од време научени да искамо лете: у јољу, у лојзу, у села и у манастири; да седимо, појемо и ручамо; а колико поручамо у поље за једн д'н, две ми очи, не можемо у град за недељу!

Како сваку годину, тако и овуј: отидомо на панталејски собор јоште спрема Св. Панталеја.

Да рекнеш да отид с'с домаћина ми сама, неје. Ос нас беош: моје друшке и притељице, љини мухи и чеда гим. Понесомо вечеру и па што ни треба јутре за руч'к. А к'да тамо народ, мани се! Оди све стране повређа, како и ми, јоште одвечер. Црквена авлија пуначка је: а у цркву, дори д'о мрак, загушило се. Николико пут с'с друшке

ми и пооди и врћа се; муку видомо дор улего, то са запалимо свеће: на живи за здравље, на мртви за душу, и помолимо се на Господа, Св. Петку и Панталеја.

После поручимо вечеру. А за вечеру, ако ме питујеш, што ти неје! Пишин чорба, па пуньте поприке, па шотке на ћувеч с'с пиринч и црвени фричи, па гуске на подварак, па на р'жању печени јагањци и прасци, па погачке и сирење, па пите, па татлије, па... виће кој си је што има, оној си је и поручажа.

По вечери селица дурише у играње, грађани у чурање дуван и пијење каву. Што па ми, грађанке милујемо каву, мани се. Ако па питујеш, да ли чуримо дуван, неје. Има, чуру, ама које? Ете онире, што у турско време беу турске измадарке. А друге, чорбацике, чуваја Бог! Дуван си је за анаме. Која би сак чурила, а неје у Турици измет прашина, она си, викамо, да прошћава твоје лице, неје рзелија.

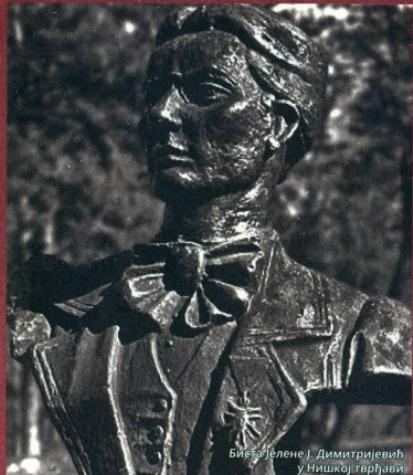
На Панталеј малго којешто видо и чу. Јако ми мерак беош са све, за овој... Баш ћу да ти испричам ништо; ама ти немој да мислиш да си је вика приказња. Не-е-е, овој си је истина.

Има си Дика Ставрина сина Миле.

Има си Парашкова Гачина к'ерку Гену.

Аман, Генче, гугуче: младо је како пиленце, убаво како ружица а итро како Нишава - ич не стоји, та зато си гу, беззели, замилова на Дику Ставри-ну син, етеж тај Миле.

Миле си је, две ми очи, како ники рслан, а млад је како капка - мустаћни га

Биста Јелене Ј. Димитријевић
у Нишкој грађави

с'lete јхнули. Онеј су мусте очи црне како трњинке, а крупне како у сокола, та к'да погледа у ъни Генче, зајрвени се, како онај страна на петровку, што је обрнута на сакде слунце. А да гу пита човек зашто црвенеје, не би умјејала да одговори. Мајка гу је чувала тако, како се чува у кафез кумрија.

А па што се убово носи тај Миле! Носи се како Турчин! Жа' ми Бог, како да неје терзија, нити прилека на сина терзијскога, но на господскога. Истина, мало је причап'к'н, ама, ако ће: мушко је, ауамија је - приличе му.

Ете мајка му, баш тај Дица Ставрина, једн'пут сама казуеше, дек у недељу, је л'ти ники други добар д'н, по половине саат стоји спрема огледало, та си диза косу на ларму и маже веће и мустаћи с'с никак'в мас', што се вика помада. „А па к'да стане - ете вика му мајка - да су дуздисује ултасану кошуљку и да си ујурисује немачке аљнике, две ми очи, треба му два саата. Купим си му за подруч'к пењерлије, а оне, чекајећи на ънега, остину како лед. Ама, ако, не бригнем се: неје комарџија нити пак коцкар; а од пине пиже саде воду.“ ...

...наставак на 22. страни

НИШ У ПРИЧАМА ЈЕЛЕНЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

Јелена Димитријевић (1862-1945), песник, проповедач, романисјер, путописац, журналиста, преводилац, или и друштвени и национални радник, била је, коренима на маџи, из познате алексиничке породице нахијског кнеза и окружног судије, обрекнезе Милојка Ивковића. На крштењу је добила име Ленка, а од 1883. потписује се као Јелена.

Из времена свог одрастања у патријархалним срединама Крушице и Алексинца XIX века, Јелена Милковић (Кнез-Милковић) понела је, поред лементних особина, високо родоловно-слободарско осећање, што нарочито до-лази до изражавања у њеним делима, посебно у онима из нишког живота. Отуда, кад износи своје литеарно подсећање на први долазак у Ниш 1878. године, књижевни израз у родољубивом заносу додељује романтичарски патетични. Међутим, то је стварно осећање шеснаестогодишње девојке у сусрету са реалистичној једном временом (тек) ослобођеног града. Била је то посета Нишу, да Богослужење у но-освештеној Саборном храму на Благовести, 7. априла те године, о чему пише на самон почетку епистоларног дела Писма из Ниша о харемима:

„Често, врло често, па и сада мислим на то: како ми бе, кад му се први пут, после непуну три месеца од његовог ослобођења приближим... Кад угледам мило место, кад чух где мој брат усхићен узвикну: „Ево нај Ниша!“ неописана ми радост обузе срце... ја задрхах, усправих се да га боље видим, разариши руке да га залгрем и, колону: наслоних главу на груди моје остареле ма-ке обе се заплакасмо...“

Овај дубоко патротски до-живљај сам је израз њеног слободарског бита, какав она носи и за друге поробљене крајеве.

Кончано, Јелена долазак у Ниш био јадајом за потпротивника Јована Димитријевића, 1881. године. Венчање је било у Цркви Св. Пантелејона. У Нишу је књижевница Јелена са супругом живела, као мањим прекидима, следећих 17

година. Њен живот у овом граду изражава се кроз широк вид ангажовања. Поводом јубиларне тридесетогодишњице стваралашта у Београду (1898 - 1928), читамо у бројним тадашњим гласилима о њеном раду уопште, па и о деланju у годинама проведеним у Нишу. Ту је активно учествовала у организовану Подружине Женског Друштва. Затим постaje и чланница, најмајна у Нишу, огранка Подружине београдског Женског Друштва. У исто време, радије на свом усавршавању, „од 1883. године учи приватно француски, немачки, и турска језик, које дава говори, поред енглеског, италијанског и грчког“. Треба истaćи да је она у Нишу изузетно овладала локалним жаргоном, те су неке приче из овог миљка тако и написане, а на неке је потребно већ од наслова објашњава са преводом на савремени језик.

Медитум, званично се њен књижевни почетак везује за прво објављено дело, „принч“ у стику, „Баба-Краса у јој земан и ста“, коју је публиковала у Божијином броју часописа „Видело“ 1892. године. Инспирисана животом становника у Нишу, нарочито у турским харемима, она је писала из Ниша ствара романеско-дело са етнографским карактеристикама, насловљено Писма из Ниша о харемима, које је објављаје у Београду, 1897. године. Ту је, пре свега, осветљен положај жена у харемима, дотле табу-тема у литератури за читаоце изван мусиманској света. Даље следе: проповедатица Свети Пантелејон (1897), проповедатица Српска девојка (1900), новела Бул-Мариника прикажана (1901), проповедатица Николај Малебашића (1903), проповедатица Бата Бучић и стринка Мариче (1905). Затим, објављује близиру прича: Фати-султан, Сафи-ханум и Мејрам-ханум (1907). У наведеној скупини проших дела, Јелена Димитријевић, преко неких репрезентанских, литерарних представља трансформацију и места и људи у историјској смени од XIX према XX веку, када се касни омекшеној територији лужне Србије.

Припремила: М. Митић

СТАРИ НИШКИ ГОВОР

Наставак са задње стране...

**ЦРТИЦА ИЗ НИША
- ЈЕЛЕНА ЈОВ. ДИМИТРИЈЕВИЋА -**

СВЕТИ ПАНТАЛЕЈ

Маже си на овју младињу несу па разбрале дека ги се чеда милију. Су куће несу близо, а несу баш ни далеко. За Миле пак, мами виће - красно!

Појде ли на дућан собајле, при Гениному татку врата мора да прође; врћа ли се од дућана на акшам, па тај мора. К'д погледаш, све туј. Мило га, Башке, мило, макуз јутур.

Он иде, а Генче, у бело сукно - а по ники пут, под турски, у пембе шапварке - у тику кошљу и јелеченце, у л'пнке на босе ногиже, закитена на чело с'зумбук је л'т ружицу, на коју је цвећеју к'д време, оди од леју при леју, посипује цвеће и поје:

„Гена мајку љуту куне:

Прокле'т да, си, стара мајко,

Што ме даје у Лесковца!...“

Поје си она јед'н понедељник, баш туј песму поје, а тике ники од сокака врата:

- Ашкосум, мори Генче!

Она си се устресе, обрну, опази Миле Дикино, поцрвени и скоро се словеднута та откиде јед'н бел шарош-каранфил.

Миле си застакују при прату и кротко збори:

- Генче, мори Генче, нећеш у Лесковца, не бригни се! Ја па зашто сам мушко, краљска војник: ако нећу да могу онако, с'с благи речи, ту не га прабим.

- Ајде, бра, цац'ку, све тајко збориш, па ништо, - рече му, ете, Гена ћојем срдито, гледајеши накуде кућу, зар да си гу не опази мајка гу.

- З-брорим, искам, а стра' ме да поменем при татка и даду ми.

- А ова мо викаш: мушко сам, краљски сам војник. Јаз'к!

На њега Генини речи много лошо паднуше, та си ђаше преко праг - у обор при њуму:

- Бегај, Миле! ... Куде ћеш?... Дада ми те њекња опазила и много се на тебе расрдила, - узе Гена да збори и да се устроје: ништо од стра', да су ти мајка не види, ништо па од радос', што познава колико гу Миле милије.

- А ти, Генче, заш' остављаш врата отворена?

- Зар ги ја заради тебе осталам?

- Па заради кога?

- Заради симицију. Свако јутро за подруч'к купимо по јед'н симит: и на мене и на даду и на сви деца.

- А зар можеш да подручкујеш? Како можеш без мен' да ручаш и па да вечераш?

- Море, мани се!... Бегај, Миле, жив ти бол!

- Нећу, Гено, жива ми ти!... Љежеш ме, Генче, да си оставила врата отворена за ради симицију. Ама буди л'жеш мене, кажи, наман, заш' л'жеш себе?

Гена си ћути.

- Н-ли ме л'жеш, Гено: неје заради симицију?

- Неје, - прозорије девојченце кротачко и искида завалију шарош-каранфил.

- Е, фала ти! Да ми си жива!

- И та да си жив!

- Скоро, скоро, нака си ми на татка и даду невеста!

- Ако да Бог, та си ни падну венчика од Бога...

- Ако да Бог.. ће падну.. Остани збогом, Гене!

- Ајд' с'с здравје, Миле!

Стари Ниш

СТАРИ НИШКИ ГОВОР

Наставак из претходног броја...

ЦРТИЦА ИЗ НИША
- ЈЕЛЕНА ЈОВ. ДИМИТРИЈЕВИЋА -

СВЕТИ ПАНТАЛЕЈ

Ето такој. Гледа се и разговара овдје младиња од месецне дори да Петров дн. Ашиковићи, а на мајко не казане. Генчев се срамујали, Миленце бојали. Паметан је, млогој је паметан, та си је западија дек му мајка Гениногата татка нико не миљује. Када генер њује, ате, пите, не, прилично како добро здравље (сдућани су комишије), она си онја че стаје улице које било да кује је ти снер; а ники пут узне та чијење како панцар. А јоште повише су се стими, кад си никој помене Генину бабу, мајку на татка гу. И тој си је Миле западија.

У суботу, спрема Петров дн. када беоша Дикин сун у дубан ћеј једнога другара му - чираке излезе дори до половине сокак, викајеши на селске жење: „Ела, стринке, ела, невесте!“ Ела-те да падају, да се склонију и античкима у нас, да ги чује највећи татки у Белиграду, ну да у Цариград! - прозбори си, ете, он, Миленце на тога другара си:

- Што нуј, кардаш бе, овако се више не може?

- Не се може. Знајем и ја овуду муку. Ја су гу, бре, Миле, тегљим попре од тбете.

- Па?

- Днаске си каза на даду, а она ће, безбрел, кћуни на татка.

- Срди ли ти се дај?

- Јок. Каја ме шту гусесе казаја попре, те си би виће бидуна работа; берем се не би мучија дори до срт.

- И ја су си кажем на моју даду; јер бе од татка се повише срамујем.

- Кажи су гу, бре, Миле, каки си!

- Дада си ме познава дек ништо имам.

Ама она, завалаји, мислија да сам болан, бреји љуничу даду на почеју. Она си готова, готови: најпод-брца манџа за мене се спраш, на софу пре мене тири, а ја, кајаш, ни с прс'гу не ткнем, а камо ли да су ги поручам. И у образи,ete, познавају какв' саам. Дада ми се упалаши, та јењкана викнула таткову ми стринку, боба Цветурку (буји си је име Цвета, ама дек је малечка викнуји гу Цветурку), да мес просиди: од намер и од мађије. Све су ги, западија сам-стра' - да несам фатија тропљику.

- И моја си, бре, стравувала, а с...

- Благо си га на тебе, бре! Ја завалаји, по си нон спијеш, та ќеј узнем собајле илу и јелек је ти'ти антерија, прозвам се како онја комарџија, кој оди по каваде отвор од веџе до јутро... Бу си кажем на даду, нема чаре. Ту гу кажем, тако ми онја колач, што си га она днаске меса за југрашан Свети. Тако ми онју свећи, што су си ту припалију јутре у Св. Николе!

Ете овако, зборише Миленце ћеј другара му, а када затвори дубан и отиде дому, када си на даду.

Расди се она, лелке!

Зар да полу-
бим руку на моју
најгорје - душ-
манку, бабу Гени-
чо? Зар да си се с'с

Заше раз ништо лоше да рекне за
дејвојке, па не смје. Иако си је љута
која поприка, како кучка, опет неће
да набеди никд никога си ништо по-
гана и срамотно, брјо магло си се
боји од Господи.

Завалаји Миле поћута, поћута, па
тике:

- Ја ћу си гу узнем, дадо. Ђу си гу
узнем без твој благослов, јербо, ете,
миле мојо, одвише ме мило за
нујма.

- Узни гу си, снико, ама укућу гу та-
ткову не доводи.
- Ну си гу узнем, датке. Жива ми ти,
ну гу узнем!

- Не ли ти викам, мајке, узни гу. Ама
пиниш најди куде ћеш гу из цркву од-
несеш.

- Море, заш' те тебе па ја питајем!
Ако си мајка како мајка, једнаг ћеш си
ми рекнеш:

- „Не ли те, синко, толко мило за
нујма - узни гу“. Ама несам мајка, тике
си...

- Што сам, куче бе? Што сам?

- Који знаје што си. Ако си мајка, жал
ће те је за мене; тике си...

- Што сам, бар, што сам? Заш' па
ни кажеш?

- Ете, тике си душманка.

- Душманка, пушту никак'! Мајка
ти је душманак! - Заш' да ме је мене
жал, када те неје жал? Ама буде те
неје жал, како те неје заман! од литу-
зам се месо очувала? Куче, магле-
бозарома, овако ли се си мајку
зорби? На мајку ли се вика душман-
ак?

Миле си се заџврне, заџврне...
етe, не шам виће како што се за-
џврне, виће како што се за-
џврне, појако је мрамор дојде што
се се си мајку инати. За гоја ми
поћута, па си се дигну на ноге и кро-
тачко прозбори:

- Ја су ги, па, дадо, идем у Св. Гору.
Бојају калуђери.

Иако си Дика бејко јако срдита, па
си узе и си се си с глас најмеја и
прозбори:

- А па што ти тебе прилера за свето-
горскога калуђера, мани се!

Дојде вечер, повећаји се Став-
ри и Дика се дада и родним гу, што
гу виничу на Вечерчу, што је даја
Бог. Саде ги много лошо бојеши, што
си Миле спрема Свети ичи ништо у
уста не тури.

Ставри си на неје знаја што му је;
даки за онјој неје праја неје ни
дада прозбори.

А како па беша овуду ној на завалаји
Миле, сам ће си знаје. Тике ујутру,
лелке туго, подјуба си у лице како ти-
ква!

Уциклусу прича о старом Нишу је
лена Димитријевић, приповетка
„Свети Панталеј“ је друга по ре-
доследу објављивања. Своју прву
књижевну слику старог нишког живота из
огов корпула књижевника је насловила
„Баба Краса у моз земан и сага“ и, као сти-
ховану „причу“ у монолитској форми, објави-
вала у часопису „Ведело“ 1892. године.

Приповетка „Свети Панталеј“, кроз
мотив забрањење љубави (двоје младих),
тематски се везује за нетрпељивост ма-
логајданског света нишке чаршије, као и

за породичне патријархалне одреднице
из краја XIX века. Композиционо, ауторка
вешто преплиће наративни дискурс са
драмским дијалогом и спиковитим ам-
бијентом и тако пружа доживљај свечар-
ског вашара - „панађура“ у порти цркве
Свети Панталеј у Нишу. Наратолшка
поента Јелена Димитријевић је да је овај
храм са портом, као култног места, помо-
гао, уз посредовање старије особе, да се
успоставе трепљиви односи између ових
породица и да се реализују жеље младих.

М.Митић

Баба си се пишина најсмејала, ондаг
си звикала:

- Аман, што си могаре, што си ѡу-
ран... бре-е-е... Ђуране бе: не ли си
и чија видеја оној, како пејчче, што је
излегнуто на дрећене по њиве, по ло-
за, по горе?

- Видеја сам. Ама са како?
- За како? Еј, туран бе! Не ли си чи-
чуја што је оној?

- Несам. Ета па зашто?

- За како? За што? Не ли мајка ће
се расреди на своје чаде, узне та га-
која си, појакоја, та и куне...
Ако, како си прокријаја, та и куне по-
каје и рекне, „У гори и камен!“ Оној
је, благоја Цветурку, параскуну-
ло да најдојмо кајање. А таја: што је
рекуја, ће си покрене. Јаваш, јаваш
бапкино магарене, па ће си чија
ислеченој работе, ће ти узнемо Генче
Гачину, ће ти побуђи датка на бабу
гу руку, ће си се си ћојнога татка у об-
раз погуби... о, хо, хо-о-о-о!

- У мори, боба Цветурку, па ти
вијење. Тебе ти је до смејање, мене ми је до
вијење.

- Бре, до вијење! Заш' да вијеш, бап-
кино кунчење?... Две ми очи, мене ми
прилела, како да ти је твоя мајка а
можда невеста јучерке била девојак!...
Не ми се бори, живи ти ја! Најдорај са
од сијања, дек си је и твоя мајка „мајка“.

На завалаји Миле мркве си лјкну:
на онја паја дни (Свети, Патријар-
и Рукавиц) од боба Цветурку си се не-
одвоји! „Овам“ онам, па си се тике бу-
ти при љуму; ако ти је праја и вечеру
слуки гу ће сандал-бују ражи, и, че-
то по чи, па тике си ће мишицу осујле,
ники пут у одјаду, ники па чик у обро-
ју! Када ће се на раздобу, она си га лупне
по гриву, побуѓи га међу гајтани-
веће и прозбори:

- Не ми се бори! Ће ми помогне Бог и
овија добри дни.

И на даду си Миле јоште једн'пут
помену; а она си музика овад ћавол
баба, Дика се пак испраке много сре-
деше, а после, прајега, како да си
днујуке и слуша боба Цветурку

смејање и па брење.

А Миленце, бошке, туга, младиња,
од Свети - када је дја, у боба Цве-
туркинји! Тако си га пресрећте на дубан
кајању, зашто им ништо не работи.

Крај другог дела
У следећем броју: „Ете си га виће и
Свети Панталеј“...

Стари Ниш

СТАРИ НИШКИ ГОВОР

Наставак из претходног броја... (3. део)

Ете си га виће и
Св. Панталеј

Јоште од вечер, не ли ти рекну, народ поврве. Површе и селци и грађани, та се сабраше на собор. Међу народ видоше се и Милини и па Генини.

Не знам да ли тики онакој, је ли ти максуз простише си Генини голем килим туј, близо до Милини.

Генче, девојче, како Ниша-ва, ич не стоји: бре тури си софру; бре принесе једно друго, што треба; бре посипа си своја та измиши руке; бре послужи си га са-кију лимониди; бре доноси манџу по манџу; бре слути ги си винце; бре... не знам виће: работи, работи, а покрај софру ич не седе! Слуша, стоји - гови си га како селека невеста! А Милин, штити је, Божке, мушко, седнуја! Зојка, сестра му голема, и па љолка, малеја - слушају; а он узеја јођем да рука вечеру а ич ништо не поруча. Чс по чс, па ти-ке очи у Гену. И гутучени у њега николико погледа. Ама како? Крајденим, испод очи, па како славе плиенце лета.

Жи ми Бог, оди си - а под себе земљу дори не т'ца! Тике, ако си у сеје замаглаша, ће си опа-шиш дек си неје како што беше: на њојине обрашчики не ги има онајеме плембе ружице.

По вечеру узеш си играју.

Сга је Србија слободија: ноћ ги фати, а они си играју како у полу-вин д'н. На једну су страну селци уз гађе и дудук; на другу грађани уз кемане, а који су па подле, уз чок и зуре.

И Гена си отиде у оро. И Миле си појде, а Дика си га вру та му усује прозбори:

- Жива ти ја, чедо, не флаја се до Подрипкуну уку!

Да гу беше чула боба Цветурка (и она си је туј), ћаше си гу изрези-ли. Ама Дикин к'смет, та гу не чу.

Миле си је много добар, послу-ша си даду, не фати се до Гену, ама - ни у оро си не теја да оти-дне.

А боба Цветурка чс по чс, па ти-ки ништо на дику усује. Овај се годи ма ти срдце, и спрема ме-счину се познава дека се устре-сује.

Боба Цветурка пак, како боба Цветурка, ѡјвол је да виће нема: задева ми са овој севјуту, по-миње никаке на зелени и цреве-ни редови корапе, па узне та си се колико може најсмеја.

Дика си гу така звикала:

- У, мори стринке, па ти!

- Што је пајај?... две ти очи, заш' се матлији! И ти ћеш си ка-ју Подрипку! Не ли те 'ста' до-ку штукају у цркву, да се моп-ли на Бога и Св. Панталеј?

Дика си нути.

Боба Цветурка си па и на Став-ри, Милинога татка ноћесе ништо много усује; он се не срди, саде си фаћак мустаћи.

А к'да виће пред легање, ѡјвол си баба - штукају! Куде је...?

Ја ги! Ја ги! Полов, две ти очи! Који ли су оној доле, пра чешму? Ну прилагуји ли ти на боба-Цве-турку. Подрипку и... Трећи се ви-дак, како да је Подрипкин син једи-нак, ег Гаче...

Јутре-д'н, на Св. Панталеј, јоште се не беше слунче дигнуло, а из-диза се Св. народ, и селци и грађани. Скоро су појдоше на чешму, та си се измиши и прекрстише; обукоше се у аљне што ги ич не-носу у делници, слете у добри дни.

Справише се; старке се Нишли-ке с'с босијаљак закишише - а ууста си нико ништо не тури: јербо ће си узну нафору - и улогоше у црк-ву. Звони си виће било једн'пут.

Божке, туга, к'д ста' да бије,

узе да јечи и Виник и Чумурлија! Красна ти је Србија слободија!

Звона бију, прангије пчујај, на-род са цркву рајат: не стоји да од диндушмана. Тури, нити га пак чувају турски заптије одокол.

Нака си је фала за овој на Бога благога и милостивогнога...

И Милин улегоше у цркву, и Генини.

И Милинче си ъаше углене, па се обрнуја боба Цветурка си га потегли за капут. Каза му ништо усује, а Ѧга јоца ми тајко проз-бори:

- Ама пишин се, мајке, помоли на Бога и Св. Панталеј.

Миле си скиде шашир, прекри-си и улезе у цркву. Стаде пра-дади, а она си га не олази: прекр-стила руке, гледа у Св. Богороди-цу и ъођно чедо.

- Дадо!

Дика си се устресе, а не обрну се.

- Дадо, блага дадо, - па вика Ми-ле, опрошавају на Подрипку, ба-бену Генину!

Дика си нути.

- Ете, викаш, дек Подрипка не-ма душу; па зар и ти, дадо, да гу немаш! Како ћеш посла гдје да гле-даши улице Гостода и Св. Богороди-ци?

Дика си се тике уустресе.

- Опрошавају гу, дадо, заради своју душу, заради Бога и Богороди-ци.

Искочи попа Младен се кади-ници.

- Нака си је на сви опроштен! Нака си благосован и нах ти је че-стито, синко Миле - збори Дика крстјећи се, гледаји у кади-ници. У Св. Богородицу и ъођно чедо.

Миле пак од голем радос' не зна-што напраи. Узе да се бута кроз народ, а не зна куде ће! Ете, бута

си се, бута - на тике шашир та на главу!

- Еј, могаре! Крисјанин ли си, стока ли си: што не ти у цркву ша-шира на главу? - звијка јуједн' старац, ација.

Миле, две ми очи, наја је да пад-не. Скоро скиде шашир, пробута се до икону на Св. Панталеј; пре-круги се, пољубији гу, ту и си на ъу-му бил стопац, па излезе.

И црква си се пусти.

Св народ појде да излегне.

И Милини излегоше, и Генини. Ако како питају што би, не знам: у ѿнај сијан народ загубије се.

А к'д горе у ладовинку, под сиве, на голем, црвен килим - седнуви си сви, Ѿумле.

У-у! Што је овој? Што би?...

Како што би?

Не ли виде дек се Миле и Ген-че радију, како трогодиња-њачи-ки за алву? Не ли си опаси, к'д се пољуби Милин татко с Генино-ва татка, и Милина мајка с'с Генин-ова мајку. На боба-Подрипку си Дика пољубији руку, овја па ъума у образ, а боба Цветурка си тике пропљеска с'с дланови, исто ка-ко Милинче к'д беоше малечак за кравај.

И притељица си се пољубише с'с претеле. (Кда се пак, казује боба Цветурка, пољубији Дика с'с Гаче, она си је, ете, стапула у лице како црвена колинा.)

На боба-Цветурку си па пољ-бусији руку онаји други по једн'пут, а Милинче могаре и Генче гу-гуче - седнујију!..

Исплечи си се работа, измири ги ѡјвол боба Цветурка. - Јо-о, неје она, тике Бог и Св. Панталеј. Да-даше си Гену на Миле.

Нака ги је честито!

Амин, да Бог да!

* Крај *

#БудиОдговоран

Речник старог говора Ниша и околне - Постани сарадник, додај реч и њено значење

Укључи се у дигитализацију
речника старог говора
Ниша и околне
www.slovojuga.org.rs/recnik

Све бројеве часописа Слово југа можете наручити на број: 063/709-64-66